ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИДАГИ
ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ УНИВЕРСИТЕТИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

____

(ЎзМУ ректори)

202__ йил “___” ___________

ГЛОБАЛЛАШУВ ВА БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТ
ФАН ДАСТУРИ

Билим соҳаси:	300 000 – Ижтимоий фанлар, журналистика ва ахборот.
Таълим соҳаси:	310 000– Ижтимоий ва хулқ атворга мансуб фанлар.
Таълим йўналиши:	60310700 – Сиёсатшунослик.

Тошкент – 2021

Фан/модуль коди	Ўқув йили	Семестр	ECTS - Кредитлар
GBTB216	2022-2023, 2023-2024	3,4,5	5,6

Фан/модуль тури	Таълим тили	Ҳафтадаги дарс соатлари
Мажбурий	Ўзбек	6,6,2

	Фаннинг номи	Аудитория машғулотлари (соат)	Мустақил таълим (соат)	Жами юклама (соат)
1.	Глобаллашув ва барқарор тараққиёт	210	270	480

2.

I. Фаннинг мазмуни

Фанни ўқитишдан асосий мақсад –талабаларга глобал иқтисодий ривожланиш бўйича билимларнинг назарий асосларини, глобал иқтисодиётнинг асосий тушунчалари ва категорияларини, глобал даражада амал қилувчи иқтисодий қонунлар ва тамойилларини ўргатиш ҳамда уларни амалиётда татбиқ этиш кўникмасини ҳосил қилишдан иборат.

Фаннинг вазифалари:

- глобаллашув жараёнига доир асосий назарий концепциялар, фаннинг методологик жиҳатлари ва парадигмаси билан таништириш;
- глобаллашув шароитида халқаро муносабатлар ва жаҳон сиёсати кечаётган жараёнлар моҳиятини очиб бериш;
- глобаллашув жараёнида етакчи ва қолоқ давлатлар ўртасидаги муносабатларни очиб бериш;
- глобаллашув шароитида халқаро молиявий ва иқтисодий ташкилотларнинг ўрни ва ролини кўрсатиб бериш;
- глобаллашув жараёнига оид долзарб муаммоларни таҳлил қилиш кўникмаларини шакллантиради.

II. Асосий назарий қисм (маъруза машғулотлари)

II.I. Фан таркибига қуйидаги мавзулар киради:

1-мавзу. “Глобаллашув ва барқарор тараққиёт” фани предмети, объекти ва манбалари

“Глобаллашув ва барқарор тараққиёт” фанининг аҳамияти. “Глобаллашув ва барқарор тараққиёт” фан ва сиёсий амалиёт сифатида. “Глобаллашув ва барқарор тараққиёт” фаннинг асосий аспектлари ва тадқиқот доираси. Барқарор ривожланиш концепциясининг асослари: Ж.Форрестер “Жаҳон динамикаси” (1970), Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бўйича конференцияси (Стокгольм, Швеция, 1972), Рим клуби ҳисоботлари, “Жаҳон иқтисодиётининг истиқболлари” (1977), БМТ “Бутунжаҳон Ер хартияси” (1981).

1997

7.Гумилев Л.Н.Этногенез и биосфера Земли. Фонд «Мир Л.Н. Гумилева». — М.: Изд-воИнститут ДИДИК, 1997.

8.Гумилев Л.Н. Ритмы Евразии. — М.: ЭКОПРОС, 1993

9. Дугин А. Основы геополитики. — М.: Арктогея, 2000.

Ахборот манбалари:

1. www.prezident.uz – Ўзбекистон Республикаси Президентининг расмий веб-сайти
2. www.gov.uz – Ўзбекистон Республикаси хукумат портали.
3. www.lex.uz – Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси.
4. www.ziyonet.uz - Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Таълим портали).

7. **Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида ишлаб чиқилган ва тасдиқланган.**

8. **Фан/модуль учун маъсулар:**

Пахрутдинов Ш.И. - Абдулла Авлоний номидаги илмий-тадқиқот институти профессори, сиёсий фанлар доктори

Юсубов Ж.Қ. - ЎзМУ Фуқаролик жамияти ва ҳуқуқ таълими кафедраси доценти, сиёсий фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD).

9. **Тақризчилар:**

Муҳаммадсидиқов М.М. – Тошкент Халқаро Ислом академияси профессори, сиёсий фанлар доктори.

Эргашев И. – ЎзМУ “Фуқаролик жамияти ва ҳуқуқ таълими” кафедраси профессори, сиёсий фанлар доктори.

	шаклларида берилган вазифа ва топшириқларни бажариш, якуний назорат бўйича ёзма ишни топшириш.
6.	**Асосий адабиётлар** 1. Каримов И.А. Асарлар тўплами. 1-24 жилдлар. - Т.: Ўзбекистон, 1996-2016. 2. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда қурамиз. - Т.: Ўзбекистон, 2016.– 56 б. 3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. – Т.: Ўзбекистон, 2017. - 488 б. 4. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш-юрт тараққиёти ва халқ фаровонлиги гарови. – Т.: Ўзбекистон, 2017.- 48 б. 5. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. 1-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2019. – 592 б. 6. Мирзиёев Ш.М. Халқимизнинг розилиги бизнинг фаолятимизга берилган энг олий баҳодир. 2-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2019. – 508 б. 7. Мирзиёев Ш.М. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуғ, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. 3-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2019. – 400 б. 8. Мирзиёев Ш.М. Миллий тикланишдан миллий юксалиш сари. 4-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2020. – 452 б. 9. Жўраев Т., Акобиров С. Миллий хавфсизлик ва миллий манфаатлар. - Т.: Akademiya, 2007. 10. Киссинджер Г.Дипломатия / Г. Киссинджер — М.: Издательство АСТ,1994. 11. Киссинджер Г. Мировой порядок / Г. Киссинджер — М.: Издательство АСТ, 2014 12. Киссинджер Г. О Китае / Г. Киссинджер — М.: Издательство АСТ, 2011. 13. Сафоев С.С. Марказий Осиёдаги геосиёсат. – Т.: ЖИДУ, 2005. 14. Фаминский И.П. Глобализация –новое качество мировой экономики.–М.: ИНФРА-М, 2018. **Қўшимча адабиётлар** 1. Buzan Barry and Ole Waever. Regions and Powers. The Structure of International Security. – Cambridge: Cambridge University Press, 2003. 2. Lake, David A., and Patrick M. Morgan. The New Regionalism in Security Affairs /In.: Regional Orders: Building Security in a New World. - University Park: Penn State University press. 1997. 3. Бабурин С.Н. Российский путь: становление российской геополитики накануне XXI в. — М.: АНКО, 1995. 4. Бжезинский З. Великая шахматная доска. — М.: Международные отношения, 1998. 5.Гаджиев К.С. Введение в геополитику. – М.: Логос, 1998. 6.Гаджиев К.Е. Геополитика. –М.: Международные отношения,

2-мавзу. Фаннинг генезиси ва методлари Фаннинг генезиси, методи, категориялари ва парадигмаси. Глобаллашувга нисбатан ёндашувлар: фан тарихи ва унинг ҳозирги даврдаги ривожи. Ҳозирги даврдаги глобал иқтисодий марказлар. Глобаллашув жараёнлари ва геосиёсий ҳамда иқтисодий марказлар. Глобаллашувнинг асосий категориялари: ҳудуд, халқ (демографик вазият), табиий бойликлар, сиёсий тизимлар. Глобаллашув жараёнларини таҳлил қилиш методлари: тизимийлик, қиёсийлик, тарихийлик, контент-таҳлил, ивент-таҳлил, функционал, институционал. Асосий функциялари: гносеологик функция; прогноз қилиш функцияси; бошқарув функцияси; мафкуравий функция. **3-мавзу. Фаннинг категориялари ва парадигмалари** Барқарор ривожланишнинг асосий концепциялари: асосий тушунчалар: барқарорлик – тизимнинг ташқи таъсирлар остида ўз хусусиятларини сақлаб қолиш (ёки тезда тиклаш) қобилияти; ривожланиш – объект ҳолатининг вақт ва маконда такрор ишлаб чиқариш жараёни (умумий тизим); эҳтиёжлар (умумий ҳисобда – одамларнинг табиий ресурсларга ва экологик манфаатларга бўлган эҳтиёжлари); чекловлар (одамларнинг ҳозирги ва келажакдаги эҳтиёжларини қондириш учун муҳит имкониятлари ёки қобилиятлари). **4-мавзу. Глобаллашув жараёнининг хусусиятлари** Глобаллашув универсализация жараёни сифатида. Глобаллашув босқичлари. Глобаллашувнинг асосий даврлари. Бозор муносабатларининг глобаллашувга таъсири. Глобаллашув ҳаёт гомогенези сифатида. Глобаллашувнинг миллий иқтисодий сиёсат билан алоқаси. Глобаллашув ҳодиса сифатида. Ижтимоий ҳаётнинг тез ўзгариши. Глобаллашув – объектив жараён. Глобаллашув – дунё халқлари ҳаётининг ўзаро боғлиқлигининг бирлашиши. Глобаллашув фаровонлик ва ўзаро боғлиқлик сифатида. **5-мавзу. Глобаллашувнинг назарий асослари** Глобаллашувнинг асосий хусусиятлари ва намоён бўлиш йўллари. Глобаллашув амалга ошишининг турли хил воситалари. Глобаллашув юз беришида интернет, бадиий адабиёт, ОАВ, таълим, ҳамкорлик ва бошқалар. Дунёнинг хозирги мафкуравий манзараси. Глобаллашув тўлқинлари. Глобаллашувнинг асосий даврлари. **6-мавзу. Глобаллашувнинг шаклланиш тадрижлари** Глобаллашув универсаллашув жараёни сифатида. Глобаллашув тўлқинлари. Глобаллашувнинг асосий даврлари. Глобаллашувга бозор

	муносабатининг таъсири. Глобаллашув ҳаётнинг гомогенезацияси сифатида. Глобаллашувнинг миллий иқтисодий сиёсат билан алоқадорлиги. Глобаллашув ва дунёнинг йўналиши масаласи. **7-мавзу. Глобаллашув жараёнларининг иқтисодий ва сиёсий омиллари** Сиёсий жараёнлардаги интеграция. Ўзбекистон ва жаҳон. Ўзбекистон ва БМТ. Миллий маънавий меросни асрашда ЮНЕСКО ва бошқа ташкилотлар билан ҳамкорлик. Глобаллашув жараёнлари тизимида демократия. Демократия, шарқона демократия тушунчалари. Демократия ва маънавият. Демократикислоҳотларни чуқурлаштириш борасидаги вазифалар. Иқтисодий жараёнларнинг глобаллашуви. Халқаро меҳнат тақсимоти. Инсоният эҳтиёжларининг ўсиб бориши. Табиий қазилмаларни қазиб олиш, қайта ишлаш, такрор ишлаб чиқаришда ҳамкорлик. Трансмиллий корпорациялар. Иқтисодий жараёнларнинг глобаллашуви шароитида Ўзбекистон манфаатлари. **8-мавзу. Жаҳон иқтисодиётининг глобаллашуви** Иқтисодий глобаллашув тушунчаси ва моҳияти. Иқтисодий глобаллашувнинг ўзига хос хусусиятлари. Трансмиллий корпорациялар ва иқтисодий ўзаро боғлиқлик. Глобаллашувнинг банк, молия тизими ва савдога таъсири. Иқтисодий интеграция жараёнлари. Иқтисодий глобаллашув ва ҳамкорлик. Иқтисодий ҳамкорликнинг намоён бўлиши ва унинг бошқа халқлар ҳамда мамлакатларнинг иқтисодий ҳаётига таъсири. Иқтисодий глобаллашув ва рақамли иқтисодиёт. **9-мавзу. Молия ва товар бозорларининг глобаллашуви** Жаҳон товарлари экспортининг ривожланиши. ТМКлар фаолияти. Глобаллашган жаҳон иқтисодиётидаги икки блок: молиявий ва ишлаб чиқариш (технологик). Товар ва молия бозорларининг ўзаро боғлиқлиги. Молия ва ишлаб чиқариш соҳасининг байналминаллашуви. Молиявий бозорларнинг глобаллашувини тезлаштириш. Мамлакатларнинг пул муомаласини қатъий тартибга солишдан бош тортиши. Халқаро бозорда капитал операциялари. Европа бозорлари. Денгиз операциялари. Спекулятив капитал операциялари кўлами. Халқаро молиявий оқимларнинг ҳаракатчанлигини ошириш. **10-мавзу. Асосий категориялар: ҳудуд, халқ (демографик вазият) табиий бойликлар, сиёсий тизимлар** Атлантика, Евроосиё, Осиё-Тинч океани ҳудуди, Шимол-Жануб тушунчалари геосиёсий таҳлили. География ҳудуд тушунчасининг сиёсий жиҳатдан кўпқирралилиги. Табиий чегаралар ва

	нисбатан ёндошувлар Талабалар аудиторияда олган назарий билимларини мустаҳкамлаш ва амалий масалаларни ечиш кўникмасини ҳосил қилиш учун мустақил таълим тизимига асосланган ҳолда мустақил изланиш олиб борадилар. Бунда улар асосий ва кўшимча манбаалар ҳамда Интернет сайтларидан фойдаланган ҳолда рефератлар ва илмий маърузалар тайёрлайдилар, семинар машғулот мавзусига доир уй вазифаларини бажарадилар.
3.	**V.Таълим натижалари / Касбий компетенциялар** **Талаба билиши керак:** • жаҳон микёсида кечаётган глобаллашув жараёнлар ҳамда можаровий ва инкирозий ҳолатлар; дунё давлатларининг жаҳон сиёсий-иқтисодий саҳнасида олиб бораётган сиёсати негизлари; жаҳон ҳамжамиятининг глобаллашув масалаларига нисбатан мавжуд муаммоларни ҳал қилишда тўплаган тажрибаси; ўз ечимини кутаётган долзарб халқаро масалаларҳақида муайян ***тасаввурга эга бўлиши;*** • глобаллашув жараёнларини таҳлил қилиш усулларни; содир бўлаётган халқаро сиёсий воқеаларни ва янгиликларни; глобаллашувга нисбатан қарашларни ҳамда уларнинг назарий асосларини; глобал майдонда содир бўлаётган воқеаларни таҳлил қилиш кўникмаларини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;*** • билимларни мустақил тўлдириб бориш; компьютер техникаси ва ахборот тизимларидан фойдаланиш; ўз фаолиятини ташкил этиш, касбий фаолиятида зарур бўлган ахборотни тўплаш, сақлаш ва қайта ишлашнинг усулларини билиш; янги билимларни излай олиш, замонавий ахборот-таълим технологияларини қўллай олиш; воқеалар ва жараёнларни таҳлил қилиш; ички ва ташқи сиёсий стратегия соҳасида сценарийлар туза олиш; давлатлар ташқи сиёсий стратегияларини таҳлил қила олиш ***малака ва кўникмаларига эга бўлиши керак.***
4.	**VI. Таълим технологиялари ва методлари:** • маърузалар; • интерфаол кейс-стадилар; • SWOT таҳлил; • мантиқий фиклаш, савол-жавоблар; • гуруҳларда ишлаш; • тақдимотлар тайёрлаш; • индивидуал лойиҳалар; • жамоа бўлиб ишлаш ва ҳимоя қилиш учун лойиҳалар.
5.	**VII. Кредитларни олиш учун талаблар:** Фанга оид назарий ва услубий тушунчаларни тўла ўзлаштириш, таҳлил натижаларини тўғри акс эттира олиш, ўрганилаётган жараёнлар ҳақида мустақил мушоҳада юритиш ва жорий, оралиқ назорат

15-мавзу. Ташқи иқтисодий фаолиятни эркинлаштириш
16-мавзу. Глобаллашувнинг инсон маданиятига таъсири
17-мавзу. Глобаллашув ва мафкуравий жараёнлар
18-мавзу. Маданий жараёнларнинг глобаллашуви
19-мавзу. Барқарор ривожланишнинг ҳозирги даврдаги ривожи
20-мавзу. Барқарор ривожланишнинг ижтимоий ўлчамлари
21-мавзу. Глобаллашув жараёнинг халқаро муносабатларга таъсири
22-мавзу. Глобаллашув жараёнларининг юзага келиши ва унда Халқаро ташкилотларнинг ўрни
23-мавзу. Ҳозирги даврда Транс-миллий корпорацияларнинг глобаллашув жараёнларига таъсири
24-мавзу. Дунё мамлакатларининг халқаро иқтисодий ташкилотлар билан ўзаро таъсири
25-мавзу. Дунё мамлакатларининг жаҳон иқтисодиётининг глобаллашуви ва минтақалашуви жараёнларига қўшилиши
26-мавзу. Глобаллашув ва модернизация жараёнлари
27-мавзу. Маданий глобаллашув жараёнларининг моҳияти
28-мавзу. Диний қарашларнинг глобаллашуви
29-мавзу. Глобаллашувда объективлик ва субъективликнинг мутаносиблиги
30-мавзу. Глобаллашув жараёнида миллийлик ва миллий ўзликни англаш
31-мавзу. Глобаллашув жараёнида этнополитикомил
32-мавзу. Глобаллашув жараёнида гендер тенглик масалалари
33-мавзу. Фан ва илмий тадқиқотнинг глобаллашуви
34-мавзу. Глобаллашувнинг таълим тизимига таъсири
35-мавзу. Глобаллашув ва ахборот технологиялари
36-мавзу. Миграция жараёнларининг глобаллашуви
37-мавзу. Жиноят ва унга қарши курашиш масъулияти
38-мавзу. Глобаллашув ва халқаро терроризм масалалари
39-мавзу. Спортнинг глобаллашуви
40-мавзу. Глобаллашув ва минтақалашиш жараёнларининг моҳияти ва ўзига хос хусусиятлари
41-мавзу. Марказий Осиё минтақасидаги глобаллашув жараёнлари
42-мавзу. Марказий Осиё минтақасидаги интеграциявий жараёнлар
43-мавзу. Мафкуравий иммунитет ва ғоявий курашувчанликни шакллантириш (“Юксак маънавият–енгилмас куч” асари асосида)
44-мавзу. Ўзбекистон Республикаси миллий манфаатларини ифода этувчи расмий-ҳуқуқий асослар
45-мавзу. “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси”да глобаллашув жараёнларига

коммуникациялар, давлат чегаралари ва стратегик ҳудудлар, денгиз ва қитъалардаги марказий, сиёсий кучлар. Жаҳоннинг геосиёсий ва геостратегик ҳудудлари. Географик омилнинг сиёсий тизимларга бўлган таъсири.

11-мавзу. Глобаллашувнинг мамлакатлар миллий манфаатларига таъсири

Глобаллашувнинг “давлат манфаатлари” ва “миллий манфаатлари”нинг шаклланишига таъсири. “Ҳаётий кенглик ҳудуд”, “Ер шари марказида жойлашган халқлар ва давлатлар” назарияси. “Миллий хавфсизлик” категориясининг фундаментал ва концептуал асослари. Геосиёсий ҳолатнинг миллий манфаатлар шаклланишига таъсири.

12-мавзу. Барқарор ривожланишнинг иқтисодий императивлари

Глобаллашув (иқтисодий глобаллашув) ва барқарор ривожланиш: ўзаро боғлиқ тўплам ёки алтернативалар. Глобаллашувнинг минтақавий ўзликка таъсири. Глобаллашув белгилари: алоқа имкониятларининг ўсиши; жаҳон иқтисодиётининг реал вақтда тизимини шакллантириш; маданиятлараро ўзаро таъсир жараёнларини кучайтириш; халқаро муносабатлар жараёнларида давлатнинг ролини камайтириш; глобализмнинг ижтимоий онг шакли сифатида пайдо бўлиши; ижтимоий ва ҳудудий табақаланишнинг ўсиши. Замонавий дунё трансмиллий корпорациялар ва кўп миллатли банклар бозори сифатида. Глобаллашув иқтисодиёт, молия, ахборот тармоқлари ва хизмат кўрсатиш соҳаларини монополлаштириш сифатида. Глобаллашув давлатларни йўқ қилиш жараёни сифатида, ўрта синфнинг қулаши, қашшоқликнинг янги шаклларининг пайдо бўлиши. Глобаллашув – мамлакат ва минтақавий даражада ҳудудий табақаланишнинг кучайиши.

13-мавзу. Барқарор ривожланишни амалга оширишнинг асосий босқичлари

Барқарор ривожланиш концепцияси. Биосферанинг юк кўтариш қобилиятини сақлаб қолиш. Ижтимоий-иқтисодий тизимнинг барқарор ҳолатини сақлаш. Барқарор ривожланишнинг мақсад ва вазифалари. Барқарор ривожланишни таъминлаш муаммолари. Барқарор ривожланишни бошқаришнинг ёндашувлари. Барқарор ривожланиш концепциясининг шаклланиши ва бунинг асосий босқичлари.

14-мавзу. Барқарор ривожланиш шароитида замонавий сиёсий жараёнлар

Жаҳон иқтисодиётининг ўсиши учун экологик чекловлар. Ўсишнинг “чегаралари” тушунчаси. Барқарор ривожланиш учун

халқаро бошқарув тизими. Халқаро экологик ҳуқуқнинг ривожланиш босқичлари. Барқарор ривожланиш доирасидаги халқаро конвенциялар.

15-мавзу. Ташқи иқтисодий фаолиятни эркинлаштириш

Бозор кучларининг эркинлиги ва хорижий давлатларнинг ўзаро таъсир механизмлари. Ресурслар ҳаракатига маъмурий таъқиқ ва чекловларни олиб ташлаш. Дунё мамлакатларини жаҳон иқтисодий муносабатлар тизимига киритишнинг объектив зарурати. Миллий иқтисодиётнинг очиқлиги. Ташқи иқтисодий операцияларни бошқариш механизмларини ўзгартириш: солиқ, божхона тарифлари, тарифсиз чекловлар. Глобаллашув жараёнининг давлат томонидан тартибга солиниши.

16-мавзу. Глобаллашувнинг инсон маданиятига таъсири

Глобаллашув ва маданий ҳаёт. Глобаллашувнинг маданий ҳаётга таъсири. Маданий ҳаётдаги глобал ютуқлар. Миллий ва умуминсоний маданият ўртасидаги муносабатлардаги глобал ўзгаришлар. Глобаллашув – маданий интеграция жараёни. Глобаллашув ва миллий маданият, адабиёт ва санъат соҳаларида ҳамкорлик имкониятлари. Глобаллашув ва маданий алоқаларнинг мустаҳкамланиши. Жаҳон ютуқларининг миллий маданиятларга таъсири. Миллий маданиятларнинг интеграцияси. Миллий маданий мерос ва қадриятлар.

17-мавзу. Глобаллашув ва мафкуравий жараёнлар

Глобаллашув жараёни ва турли мафкураларнинг ўзаро боғлиқлиги. Глобаллашув – турли ижтимоий гуруҳлар ва қатламлар манфаатларининг намоён бўлиши. Турли халқлар ва миллатларнинг мақсад ва манфаатларининг хилма-хиллиги. Қизиқишлар тизими ва уларнинг ўзига хос хусусиятлари. Ривожланган, ривожланаётган, ривожланмаган мамлакатларда турли мафкуравий мақсадлар. Турли цивилизациялар ва уларнинг ўзаро таъсири. Мафкуравий жараёнлар ва мафкуравий плюрализм. Глобаллашув ва мафкуравий жараёнларнинг геосиёсий мақсад ва манфаатлар билан алоқаси.

18-мавзу. Маданий жараёнларнинг глобаллашуви

Глобаллашув ва маданий ҳаёт. Глобаллашувнинг маданий ҳаётга таъсири. Маданий ҳаётдаги глобал ютуқлар. Миллий ва умуминсоний маданият ўртасидаги муносабатлардаги глобал ўзгаришлар. Глобаллашув – маданий интеграция жараёни. Глобаллашув ва миллий маданият, адабиёт ва санъат соҳаларида ҳамкорлик имкониятлари. Глобаллашув ва маданий алоқаларнинг мустаҳкамланиши. Жаҳон ютуқларининг миллий маданиятларга таъсири. Миллий

38-мавзу. Глобаллашув ва халқаро терроризм масалалари

39-мавзу. Спортнинг глобаллашуви

40-мавзу. Глобаллашув ва минтақалашиш жараёнларининг моҳияти ва ўзига хос хусусиятлари

41-мавзу. Марказий Осиё минтақасидаги глобаллашув жараёнлари

42-мавзу. Марказий Осиё минтақасидаги интеграциявий жараёнлар

43-мавзу. Мафкуравий иммунитет ва ғоявий курашувчанликни шакллантириш (“Юксак маънавият–енгилмас куч” асари асосида)

44-мавзу. Ўзбекистон Республикаси миллий манфаатларини ифода этувчи расмий-ҳуқуқий асослар

45-мавзу. “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси”да глобаллашув жараёнларига нисбатан ёндошувлар

Амалий машғулотлар мультимедиа қурулмалари билан жиҳозланган аудиторияда бир академик гуруҳга бир профессор-ўқитувчи томонидан ўтказилиши зарур. Машғулотлар фаол ва интерактив усуллар ёрдамида ўтилиши, мос равишда муносиб педагогик ва ахборот технологиялар қўлланилиши мақсадга мувофиқ.

IV. Мустақил таълим ва мустақил ишлар

Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзулар:

1-мавзу. “Глобаллашув ва барқарор тараққиёт” фани предмети, объекти ва манбалари

2-мавзу. Фаннинг генезиси ва методлари

3-мавзу. Фаннинг категориялари ва парадигмалари

4-мавзу. Глобаллашув жараёнининг хусусиятлари

5-мавзу. Глобаллашувнинг назарий асослари

6-мавзу. Глобаллашувнинг шаклланиш тадрижлари

7-мавзу. Глобаллашув жараёнларининг иқтисодий ва сиёсий омиллари

8-мавзу. Жаҳон иқтисодиётининг глобаллашуви

9-мавзу. Молия ва товар бозорларининг глобаллашуви

10-мавзу. Асосий категориялар: ҳудуд, халқ (демографик вазият) табиий бойликлар, сиёсий тизимлар

11-мавзу. Глобаллашувнинг мамлақатлар миллий манфаатларига таъсири

12-мавзу. Барқарор ривожланишнинг иқтисодий императивлари

13-мавзу. Барқарор ривожланишни амалга оширишнинг асосий босқичлари

14-мавзу. Барқарор ривожланиш шароитида замонавий сиёсий жараёнлар

6-мавзу. Глобаллашувнинг шаклланиш тадрижлари
7-мавзу. Глобаллашув жараёнларининг иқтисодий ва сиёсий омиллари
8-мавзу. Жаҳон иқтисодиётининг глобаллашуви
9-мавзу. Молия ва товар бозорларининг глобаллашуви
10-мавзу. Асосий категориялар: ҳудуд, халқ (демографик вазият) табиий бойликлар, сиёсий тизимлар
11-мавзу. Глобаллашувнинг мамлакатлар миллий манфаатларига таъсири
12-мавзу. Барқарор ривожланишнинг иқтисодий императивлари
13-мавзу. Барқарор ривожланишни амалга оширишнинг асосий босқичлари
14-мавзу. Барқарор ривожланиш шароитида замонавий сиёсий жараёнлар
15-мавзу. Ташқи иқтисодий фаолиятни эркинлаштириш
16-мавзу. Глобаллашувнинг инсон маданиятига таъсири
17-мавзу. Глобаллашув ва мафкуравий жараёнлар
18-мавзу. Маданий жараёнларнинг глобаллашуви
19-мавзу. Барқарор ривожланишнинг ҳозирги даврдаги ривожи
20-мавзу. Барқарор ривожланишнинг ижтимоий ўлчамлари
21-мавзу. Глобаллашув жараёнинг халқаро муносабатларга таъсири
22-мавзу. Глобаллашув жараёнларининг юзага келиши ва унда халқаро ташкилотларнинг ўрни
23-мавзу. Ҳозирги даврда Транс-миллий корпорацияларнинг глобаллашув жараёнларига таъсири
24-мавзу. Дунё мамлакатларининг халқаро иқтисодий ташкилотлар билан ўзаро таъсири
25-мавзу. Дунё мамлакатларининг жаҳон иқтисодиётининг глобаллашуви ва минтақалашуви жараёнларига қўшилиши
26-мавзу. Глобаллашув ва модернизация жараёнлари
27-мавзу. Маданий глобаллашув жараёнларининг моҳияти
28-мавзу. Диний карашларнинг глобаллашуви
29-мавзу. Глобаллашувда объективлик ва субъективликнинг мутаносиблиги
30-мавзу. Глобаллашув жараёнида миллийлик ва миллий ўзликни англаш
31-мавзу. Глобаллашув жараёнида этнополитикомил
32-мавзу. Глобаллашув жараёнида гендер тенглик масалалари
33-мавзу. Фан ва илмий тадкикотнинг глобаллашуви
34-мавзу. Глобаллашувнинг таълим тизимига таъсири
35-мавзу. Глобаллашув ва ахборот технологиялари
36-мавзу. Миграция жараёнларининг глобаллашуви
37-мавзу. Жиноят ва унга қарши курашиш масъулияти

маданиятларнинг интеграцияси. Миллий маданий мерос ва қадриятлар.

19-мавзу. Барқарор ривожланишнинг ҳозирги даврдаги ривожи

Маҳаллий ва хорижий олимлар қарашларида барқарор ривожланиш атрибутлари. Маҳаллий ва жаҳон илм-фанининг классикларининг барқарор ривожланиш борасидаги қарашлари. Замонавий барқарор жамиятлар ва уларнинг хусусиятлари. Барқарор жамоаларнинг ўхшашликлари: анъаналарга содиқлик, табиатга сиғиниш, янгиликка очиқлик, жамиятнинг маънавий бирлиги, маданият ва ҳудуд ўртасидаги боғлиқлик, масъулият, ватанпарварлик, моноэтниклик ва бошқалар. Барқарор ривожланиш мамлакат моделларининг турлари ва турлари.

20-мавзу. Барқарор ривожланишнинг ижтимоий ўлчамлари

Ижтимоий-иқтисодий тизимлар ривожланишининг экологик омили. Иқтисодиётнинг экологик йўналтирилган ривожланишини таъминлайдиган ижтимоий омиллар. Барқарор ривожланишга эришишда экологик зиддиятларнинг ижтимоий-иқтисодий ўлчами. Барқарор ривожланишни таъминлашда этика муаммолари.

21-мавзу. Глобаллашув жараёнинг халқаро муносабатларга таъсири

Глобаллашувнинг халқаро муносабатларга таъсири. Ян.С.Крулис Ранданинг глобаллашув концепцияси. Интеграциялашган жаҳон тизимларига ўтиш жараёнида миллий сиёсий тизимлар ролининг ошиб бориши. Глобаллашувнинг интеграциявий жараёнларга таъсири ва минтақавий ташкилотларнинг жорий этилиши. Минтақавий ташкилотларнинг иқтисодий, ҳарбий, хавфсизлик масалаларга ихтисослашуви. Минтақа, минтақачилик ва минтақавийлашув босқичлари. Ўзбекистон Республикасининг халқаро ва минтақавий ташкилотларда иштирок этиш принциплари. Глобаллашув жараёнининг Марказий Осиё минтақасига таъсири. Трансчегаравий таҳдидларнинг юзага келиши. Марказий Осиёга нисбатан ёндашувлар – географик, сиёсий, хавфсизлик комплекси, тарихий-маданий.

22-мавзу. Глобаллашув жараёнларининг юзага келиши ва унда халқаро ташкилотларнинг ўрни

Сиёсий идеализм мактаби ва БМТ. Глобал ҳамкорлик лойиҳаси. Сиёсий реализм ғояларининг амалга ошишида НАТО, ЕХҲТ, ЕИ каби ташкилотларнинг ўрни. Ислом конференцияси ташкилоти фаолияти. Гуманитар ташкилотларнинг асосий йўналишлари. Халқаро валюта фонди, Жаҳон банки, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Осиё тикланиш ва тараққиёт банки фаолиятининг устувор йўналишлари.

ОПЕС ташкилоти ва геосиёсий манфаатлар. Ҳарбий-хавфсизлик ташкилотлари доирасида геосиёсий интилишлар.

23-мавзу. Ҳозирги даврда Транс-миллий корпорацияларнинг глобаллашув жараёнларига таъсири

Замонавий халқаро муносабатлар тизимининг шаклланиши. Бир қутбли, икки қутбли, кўп қутбли дунё тартиботи. Бир ярим қутбли дунё ғояси. Геосиёсат ва геомафкуранинг ўзаро боғлиқлиги. Глобаллашув жараёни ва унинг миллий давлатчилик тизимига таъсири. Д.Истон, Крозье ва Фондбергларнинг "Ўзаро таъсир кўрсатиш тизими". Халқаро муносабатлар тизимида халқаро ташкилотларнинг ўрни. Жаҳон геосиёсий саҳнасидаги етакчи кучлар (АҚШ, Россия, ХХР, Япония, ЕИ). Халқаро хавфсизликни таъминлаш борасида Ўзбекистон Республикасининг ташаббуслари.

24-мавзу. Дунё мамлакатларининг халқаро иқтисодий ташкилотлар билан ўзаро таъсири

Халқаро валюта жамғармаси, Халқаро тикланиш ва тараққиёт банки, Жаҳон савдо ташкилоти ва бошқалар фаолиятида иштирок этиш, товарлар, хизматлар ва капитал ҳаракати жараёнларини халқаро тартибга солиш. Халқаро ташкилотларга аъзолик ва мажбуриятлар. Халқаро институтларнинг стандарт амалиёти. Халқаро ташкилотларнинг мақсад ва вазифалари. Халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликнинг таъсири. Миллий иқтисодиётдаги институционал ўзгаришлар. Кўп томонлама музокаралар ва битимлар.

25-мавзу. Дунё мамлакатларининг жаҳон иқтисодиётининг глобаллашуви ва минтақалашуви жараёнларига қўшилиши

Глобаллашув шароитида кўп марказли жараёнларнинг ўсиши. Уч йирик савдо-иқтисодий гурухлар: Европа Иттифоқи, НАФТА, ОПЕС. Жаҳон иқтисодиётида минтақалаштириш жараёнларининг кучайиши. ЕврОсИҲ хусусиятлари. Мамлакатларнинг халқаро савдо, молиявий ва маслаҳат ташкилотлари билан ўзаро таъсири.

26-мавзу. Глобаллашув ва модернизация жараёнлари

Глобаллашув ва модернизация ижтимоий трансформация жараёни сифатида. Глобаллашувнинг умумбашарий ижтимоий трансформацияси. Модернизация – ижтимоий трансформациянинг локал жараёни. Анъавий жамиятдан янги жамиятга ўтишмодернизациянинг классик назарияси сифатида. Модернизациялашган жамиятда инновацияларнинг глобаллашуви. Глобаллашув постиндустриал технологик ишлаб чиқариш воситасига ўтишнинг шароити сифатида. Глобаллашувнинг гуманизацияси ва глобал инновацияларнинг ўзаро алоқадорлиги.

асосида)

Мафкуравий таҳдидларга нисбатан мафкуравий иммунитет ва ғоявий курашчанликни шакллантириш давр талаби эканлиги. "Юксак маънавият–енгилмас куч" асари асосида маънавий таҳдидларга нисбатан кураш йўллари ва воситалари.

44-мавзу. Ўзбекистон Республикаси миллий манфаатларини ифода этувчи расмий-ҳуқуқий асослар

Ўзбекистон Республикаси ташқи сиёсати ва миллий манфаатларининг шаклланиш масалалари. Уларга таъсир кўрсатувчи ички ва ташқи омиллар. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. "Ўзбекистон Республикаси Ташқи сиёсий фаолиятининг асосий принциплари тўғрисида"ги қонун. "Ўзбекистон Республикасининг Ташқи сиёсий фаолияти концепцияси". "Ўзбекистон Республикасининг Миллий хавфсизлик концепцияси". "Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" асарида илгари сурилган асосий ғоялар. Ўзбекистон Республикасининг халқаро, минтақавий ва миллий хавфсизликни таъминлашга қаратилган ташаббуслари. Трансчегаравий таҳдидлар.

45-мавзу. "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси"да глобаллашув жараёнларига нисбатан ёндашувлар

"Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси"да Ўзбекистон Республикаси миллий давлатчилигини такомиллаштириш ва ташқи сиёсат борасида янгича ёндашувларнинг илгари сурилиши. Марказий Осиё давлатлари билан муносабатлар ва ҳамкорликнинг янги босқичга кўтарилиши. Халқаро ташкилотлар доирасида фаолиятнинг устувор йўналишлари. Парламент дипломатияси ва рақамли дипломатиянинг амалга оширилиши. Марказий Осиё минтақавий хавфсизлигини таъминлашда Ўзбекистон Республикасининг қарашлари.

III. Семинар машғулотлар бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Семинар машғулотлари бўйича қуйидаги мавзулар тавсия этилади:

1-мавзу. "Глобаллашув ва барқарор тараққиёт" фани предмети, объекти ва манбалари

2-мавзу. Фаннинг генезиси ва методлари

3-мавзу. Фаннинг категориялари ва парадигмалари

4-мавзу. Глобаллашув жараёнининг хусусиятлари

5-мавзу. Глобаллашувнинг назарий асослари

ўрнатиш воситаси сифатида. Олимпия ҳаракатининг спортнинг глобаллашувига таъсири. Халқаро спорт мусобақалари орқали ўз қарашлари ва мафкурасини инсон онгига етказишда Олимпия ҳаракатининг маданиятлараро ва трансмиллий ҳаракат сифатида тутган ўрни. Спорт глобаллашувининг ижобий табиати. Спорт глобаллашувининг салбий хусусиятлари. Спорт глобаллашувида гегемонликнинг намоён бўлиши. Спорт – ҳамма учун ҳаракатнинг ўзига хос хусусияти. Ногиронлар спортининг глобаллашувининг маънавий ва ахлоқий табиати. Ижтимоий-маданий мақсадлар учун спортни ривожлантиришнинг глобал аҳамияти.

40-мавзу. Глобаллашув ва минтақалашиш жараёнларининг моҳияти ва ўзига хос хусусиятлари

Иқтисодий ҳаёт байналминаллашувининг кучайиши. Товар савдосининг кенгайиши, хизматлар, интеллектуал фаолият маҳсулотлари, капиталлар ҳаракати алмашинувининг ўсиши, ишлаб чиқариш кооперацияси ва илмий-техник алмашинувининг ошиши. Халқаро савдо, молиявий ва инвестицион оқимлар ҳажмининг ошиши. Ҳудудлаштириш жараёнлари. Минтақаларнинг роли ва аҳамиятини кучайтириш.

41-мавзу. Марказий Осиё минтақасидаги глобаллашув жараёнлари

Марказий Осиё давлатларининг Яқин Шарқ давлатлари билан ҳамкорликлари. Иқтисодий ҳамкорлик ташкилотининг жорий этилиши ва фаолиятининг асосий йўналишлари. “Европа-Кавказ-Осиё транспорт йўлаги” (ТРАСЕКА) дастури. Осиёда ўзаро ҳамкорлик ва ишонч чоралари бўйича кенгашининг (СВМДА) фаолияти. Осиёда ҳамкорлик бўйича мулоқотнинг асосий вазифалари. Жанубий Осиёда минтақавий ҳамкорлик Ассоциацияси (СААРК). Ислом тараққиёт банки. Туркманистон, Афғонистон, Покистон ва Ҳиндистон газ қувури лойиҳаси (ТАРI). Этник муаммолар ва уларнинг минтақавий хавфсизликка таъсири.

42-мавзу. Марказий Осиё минтақасидаги интеграциявий жараёнлар

МОҲТнинг ташкил топиши ва фаолияти. Марказий Осиё давлатларининг БМТ билан ҳамкорлиги. Ўзбекистон Республикасининг халқаро ташкилотлар доирасидаги фаолияти. Халқаро ташкилотлар доирасида Ўзбекистон Республикаси томонидан илгари сурилган ташаббуслар.

43-мавзу. Мафкуравий иммунитет ва ғоявий курашувчанликни шакллантириш (“Юксак маънавият–енгилмас куч” асари

27-мавзу. Маданий глобаллашув жараёнларининг моҳияти

Маданий муаммолар ва миллий-маънавий қадриятларнинг сақлаш зарурияти. Маданий глобаллашувга ахборот технологияларининг таъсири. Глобаллашув шароитида таълим соҳасидаги, “оммавий маданият” кўринишидаги мафкуравий тазйиқлар. Маданий жараёнларнинг глобаллашуви шароитида таълим тизими олдидаги вазифалар

28-мавзу. Диний қарашларнинг глобаллашуви

Маданий ҳодиса сифатида диннинг ўзига хос хусусиятлари. Исломда глобаллашувнинг талқини. Тасаввуфда глобал муаммоларнинг кўтарилиши. Глобаллашувнинг динлар ривожланишига таъсири. Дин глобаллашувининг мезонлари. Диннинг глобаллашув жараёнларида одамларнинг эркинлиги масаласи. Динларнинг ўзаро муносабатларининг ўзига хос хусусиятлари. Глобаллашувнинг анъанавий динга таъсири.

29-мавзу. Глобаллашувда объективлик ва субъективликнинг мутаносиблиги

Хулқ-атвор стратегияси ва тактикасида субъективликнинг намоён бўлиши. Обьективлик умумий ҳаракат интеграл натижа сифатида. Ғарб маданиятига тақлид.Глобаллашувининг субъективликда намоён бўлиши. Жамиятнинг янги ижтимоий-иқтисодий муносабатларга ўтиши. Глобаллашувнинг объектив мақсади. Глобаллашув Европа қадриятлар тизимининг янги босқичи сифатида. Микро, мезо, макро даражалардаги глобаллашув.

30-мавзу. Глобаллашув жараёнида миллийлик ва миллий ўзликни англаш

Глобаллашув, миллат ва миллий ўзига хослик тушунчалари. Глобал ютуқларнинг турли халқлар ҳаётига таъсири. Миллий ўзига хосликнинг глобал шароитда зарурлиги ва унинг аҳамияти. Глобаллашув ва миллатнинг сақланиши. Миллий маданиятга муносабат ва глобал тараққиётда миллий ўзликни англаш зарурати. Глобаллашув ва миллий ўзига хосликдан узоқлашишга уринишлар. Миллий бефарқлик ва бефаркликнинг глобал ўзгаришларга салбий таъсири. Миллий маданиятнинг ривожланиши ва умуминсоний маданиятнинг алоқаси. Глобал ўзгаришлар даврида маданиятлар ривожланишида демократия тамойилларига риоя қилиш зарурати.

31-мавзу. Глобаллашув жараёнида этнополитикомил

Замонавий жаҳон сиёсатида миллатчилик ва ксенофобия. Замонавий даврнинг этник парадокси. Халқаро сиёсатда ахлоқ меъёрларининг талқини. Сепаратизм, экстремизм, терроризм.

Замонавий дунёда терроризмга қарши кураш масаласи. Халқаро муносабатларда диний омил. Халқаро сиёсатда ахлоқнинг асосий императивлари. Халқаро муносабатларда ахлоқий меъёрларнинг аҳамияти. Халқаро муносабатларда ахлоқий ўлчов.

32-мавзу. Глобаллашув жараёнида гендер тенглик масалалари

Эркаклар ва аёллар тенг ҳуқуқлилигини таъминлаш. Аёлларга нисбатан жиноий жазоларни қўллашдаги чекловлар. Хотин-қизлар меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш кафолатларини кучайтириш. Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг гендер-ҳуқуқий экспертизаси. Аёллар учун иш вақтининг қисқартирилган муддати ва улар меҳнатининг чекланиши. Аёллар билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилишдаги кафолатлар. Аёлларга йиллик таътилларни бериш навбатини белгилашдаги имтиёзлар. Аёллар меҳнати қўлланиши таъқиқланадиган ишлар. Ҳомиладор ва болали аёлларга енгилликлар яратиш. Ҳомиладор аёлларни ва боласи бор аёлларни ишга қабул қилишдаги кафолатлар. Болани овқатлантириш учун танаффуслар. Бола парвариши учун таътиллар. Хотин-қизлар учун ўқишга киришда қўшимча давлат гранти. Аёлларни тазйиқ ва зўравонликлардан ҳимоя қилиш.

33-мавзу. Фан ва илмий тадқиқотнинг глобаллашуви

Замонавий фаннинг глобал имкониятлари. Глобаллашув шароитида фаннинг вазифалари; табиий ва ижтимоий шароитларга мослашиш функцияси; муҳитнинг оптик хулқ-атворини шакллантирувчи жамиятнинг ўзгарувчан функцияси; мониторнинг глобал фан тизимлари кузатувчиси ва ижтимоий, табиий жараёнларни бошқарувчи вазифаси; атроф-муҳит ҳақидаги билим ва маълумотларни таъминлайдиган ахборот функцияси.

34-мавзу. Глобаллашувнинг таълим тизимига таъсири

Таълим глобаллашувининг қарама-қарши табиати. Иқтисодиётнинг билимга боғлиқлиги – ягона таълим тизимини яратиш зарурати. Жаҳон бозор иқтисодиёти шароитига мослашиш учун таълим ва тарбиянинг зарурлиги. Таълимнинг глобаллашуви мамлакатнинг миллий манфаатларга жиддий ёндашишининг муҳим омилидир. Таълимни ривожлантиришда ахборотнинг ўрни. Таълим глобаллашувида Интернет ва масофадан ўқитишнинг ўрни. Таълимнинг глобаллашуви ривожланган саноати ривожланган мамлакатлар ва учинчи даражали давлатлар ўртасидаги зиддиятнинг кучайиши билан боғлиқ. Миллий мактаб таълим тизимида ворисликни таъминлаш, кўп маданиятли университет таълимининг ривожланиши омиллари. Таълим глобаллашувида ўқув дастурларининг бажарилишининг аҳамияти.

35-мавзу. Глобаллашув ва ахборот технологиялари

Ахборот технологияларининг ривожланиши глобаллашувнинг ўзига хос хусусиятларидан бири сифатида. Интернет – ахборот глобаллашувининг ўзига хос воситаси. Жамият ахборотлашувининг глобал тенденциялари. Ахборотлашган жамиятда глобал муаммоларни ҳал қилиш йўллари. Электрон ҳукумат шаклланишининг глобаллашуви.

36-мавзу. Миграция жараёнларининг глобаллашуви

Континентлараро миграциянинг глобаллашуви. Аҳоли глобаллашувининг меҳнат бозори ўсишига таъсири. Миграция жараёнлари глобаллашувининг янги ва табиий ресурсларни эгаллашдаги роли. Миграция жараёнларининг меҳнат малакасининг оширишдаги роли. Жаҳон иқтисодий тизими глобаллашувининг олий малакали кадрлар миграциясининг шаклланишига таъсири. Олий малакали ва малакасиз кадрлар миграциясидаги фарқлар. Нолегал миграциянинг глобаллашуви (қочоқлар, меҳнат миграцияси) ва унинг олдини олиш усул ва воситалари.

37-мавзу. Жиноят ва унга қарши курашиш масъулияти

Уюшган жиноятчиликнинг глобал миқёси. Жиноятчиликда техник ютуқлардан фойдаланиш: сунъий йўлдошли интернет, замонавий техник воситалар. Гиёҳванд моддаларни тарқатиш ва истеъмол қилишнинг глобаллашуви. Гиёҳванд моддалар ишлаб чиқарувчи давлатлар. Россия Ғарбий Европага гиёҳванд моддалар ташиш воситаси сифатида. Қурол савдоси – диний этник асосидаги маҳаллий тўқнашувлар натижаси. Қурол савдоси ва глобаллашувнинг терроризмга таъсири. Қурол савдоси – жиноятчилик глобаллашувининг янги бўғини. Ноқонуний миграция ва унинг глобаллашуви. Одам савдоси – бу транспортнинг глобаллашуви. Жаҳон махфий иқтисодиётини ривожлантиришнинг асосий воситаси. Жиноятчиликнинг глобаллашувига қарши кураш усуллари.

38-мавзу. Глобаллашув ва халқаро терроризм масалалари

Жаҳоннинг етакчи давлатлари ва қолоқ давлатлар масаласи. “Катта еттилик” ва глобал масалаларга нисбатан ёндашув. “Халқаро терроризм” тушунчаси ва юзага келиш сабаблари. “Халқаро терроризм”га қарши курашиш масалалари. “Толибон” ҳаракати, “Ал-Қоида” ташкилоти, ИШИД, “Ихвон-ул-муслимин”, “Ҳизб-ут-таҳрир”. Халқаро терроризмга қарши курашиш масалалари.

39-мавзу. Спортнинг глобаллашуви

Спортнинг глобал жараёнга айланишининг ўзига хос хусусиятлари. Спорт миллатлараро ва давлатлараро муносабатларни